

Sygn. akt V CNP 50/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi A.R.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego w L. z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt II Ca [...] /16

w sprawie z wniosku A.C.

przy uczestnictwie A.R.

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 kwietnia 2018 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem przez uczestniczkę A.R. skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego, zmieniającego na niekorzyść skarżącej postanowienie Sądu Rejonowego w przedmiocie podziału majątku wspólnego byłych małżonków A.C. i A.R., należy podnieść, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia orzekającego co do istoty sprawy kończącego postępowanie nieprocesowe w sprawie (art. 519² k.p.c.) jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego stronie dochodzenie roszczeń odszkodowawczych od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego, uwzględniającym poglądy doktryny i orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, przyjmuje się jednolicie, że orzeczeniem niezgodnym z prawem - w rozumieniu art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. - jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35, z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 18/09, niepubl.; z dnia 5 września 2008 r., sygn. I CNP 27/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.). Niezgodność z prawem powodująca powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa musi mieć więc charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności. Tę wykładnię wskazanej normy zawartej w przytoczonym przepisie podzielił Trybunał Konstytucyjny orzekając w wyroku z dnia 27 września 2012 roku, (Sk 4/11, OTK-A 2012/8/97, Dz.U. 2012, poz. 1104), że art. 424¹ § 1 k.p.c. rozumiany w ten sposób, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje tylko wtedy, kiedy niezgodność ta jest oczywista, rażąca

i przybiera postać kwalifikowaną, jest zgodny z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W świetle przedstawionego stanowiska bezprawność judykacyjną, o której mowa w przywołanym 424¹ § 1 k.p.c., należy więc definiować w sposób autonomiczny, węższy od tradycyjnie rozumianej bezprawności w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2006 r., sygn. I CNP 14/06, niepubl.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. II CNP 124/06, niepubl.; z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. II BP 62/07, niepubl.; z dnia 25 marca 2009 r., sygn. V CNP 93/08, niepubl., z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 116/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

Wniesione skargi podlegają wstępnej selekcji, albowiem Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest ona oczywiście bezzasadna (art. 424⁹ k.p.c.). Oceny bezzasadności skargi należy dokonywać w powiązaniu z przedstawioną wyżej i utrwaloną w orzecznictwie wykładnią pojęcia „niezgodności prawomocnego wyroku z prawem”. Bezzasadność skargi jest oczywista, jeśli już z jej treści bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań wynika, że nie może być uwzględniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2009 roku, I BP 20/08, niepubl., z dnia 26 sierpnia 2008 r., III BP 3/08, niepubl., z dnia 20 czerwca 2007 r., II CNP 74/07, niepubl. oraz z dnia 22 czerwca 2007 r., V CNP 81/07, niepubl.).

Uczestniczka zarzuciła niezgodność postanowienia Sądu Okręgowego z art. 45 § 1 zd. 2 kro w zw. z art. 567 § 1 k.p.c., art. 227 i 232 w zw. z art. 278 § 1 i 381 k.p.c. W zaskarżonym postanowieniu Sąd Okręgowy, uwzględniając apelację wnioskodawcy, rozliczył nakłady z majątku osobistego wnioskodawcy A.C. na majątek wspólny i obniżył dopłatę należną skarżącej tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym. Sąd drugiej instancji dokonał odmiennej, obszernie umotywowanej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, oceny zebranych w sprawie dowodów i poczynił odmienne od ustaleń Sądu Rejonowego, ustalenia faktyczne, z których wynika, że rodzice wnioskodawcy dokonali darowizny wkładu mieszkaniowego, związanego z należącym do nich spółdzielczym prawem do lokalu mieszkalnego, w którym po ślubie zamieszkali małżonkowie, wyłącznie na

rzecz syna, a więc do majątku osobistego wnioskodawcy, a nie do majątku wspólnego małżonków, jak przyjął Sąd Rejonowy. W konsekwencji Sąd Okręgowy dokonał innego rozliczenia między byłymi małżonkami, ustalając, że równowartość nakładu z majątku A.C. na mieszkanie będące przedmiotem odrębnej własności obojga małżonków (po przekształceniu), stanowi 55 procent aktualnej wartości tego lokalu, przyznanego przez Sąd Rejonowy wnioskodawcy i obniżył dopłatę należną uczestniczącemu tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym. W istocie więc, skarżąca opiera wniesioną skargę na niedopuszczalnym w świetle art. 424⁴ w zw. z art.13 § 2 k.p.c., kwestionowaniu oceny dowodów i ustaleń faktycznych, a nie na błędach Sądu Okręgowego w wykładni i stosowaniu art. 45 § 1 zd. 2 k.r.o. Stanowi on, że każdy z małżonków może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Sąd Okręgowy, przy poczynionych przez siebie ustaleniach, stanowiących podstawę faktyczną orzeczenia, przepis ten zastosował prawidłowo.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji (art.424⁹ w zw. z art.13 § 2 k.p.c.).

jw

a.ł.